

Teshuva and Transformation

חברותא או מיתותא – *chevruta u'mituta* (give me companionship or give me death).

– Talmud Bavli, Ta'anit 23

1. Talmud Bavli, Bava Metzia 84a

One day Rabbi Yohanan was swimming in the Jordan. Resh Lakish saw him, and he thought that he was a woman. He thrust his spear into the Jordan, and jumped in after him, to the other side of the Jordan river. Rabbi Yohanan said to him: 'Your strenght would be more appropriate for the study of Torah!' Resh Lakish replied: 'And your beauty for women!' Rabbi Yohanan retorted: 'If you will change your ways, I will offer you my sister in marriage—she is more beautiful than I.' Resh Lakish accepted but when tried to return to collect his garments he found that he was unable. Rabbi Yohanan taught Resh Lakish all of Scripture and Mishnah, and turned him into a great scholar.

Once, Rabbi Yohanan and Resh Lakish disagreed in the *beit midrash*: 'A sword, a knife, a dagger, a spear, a saw, and a scythe – at what stage of their manufacture do they become susceptible to ritual uncleanness? When their manufacture is completed.' The interpretation of this answer, as the subject of a dispute: What is the precise moment when the manufacture of items used for cutting may be regarded as 'completed'?

Rabbi Yohanan maintained, 'When they are burned in the furnace'. In contrast, Resh Lakish maintained, 'When they have been plunged into cold water'. Tempers rose as a result of this argument, and Rabbi Yohanan exclaimed: 'A robber knows his tools!' Resh Lakish responded: 'And how have you benefited me? When I was a robber, I was called master, and here in the study hall too I am called master.' Rabbi Yohanan answered: 'I benefited you by bringing you under the wings of the Shekhinah.'

As a result of this bitter dispute, Rabbi Yohanan became depressed and Resh Lakish became physically weak.

תלמוד בבלי, בבא מציעא, פדא.

יומא חד הוה קא סחי רבי יוחנן בירדנא,
חזייה ריש לקיש ושוור לירדנא אבתריה,
אמר ליה: חילך לאורייתא! - אמר ליה:
שופרך לנשי? - אמר ליה: אי הדרת בד -
יהיבנא לך אחותי, דשפירא מינאי. קביל
עליה. בעי למיהדר לאתויי מאניה - ולא
מצי הדר. אקרייה ואתנייה, ושויה גברא
רבא

יומא חד הוו מפלגי בי מדרשא: הסייף
והסכין והפגיון והרומח ומגל יד ומגל
קציר מאימתי מקבלין טומאה - משעת
גמר מלאכתן, ומאימתי גמר מלאכתן?

רבי יוחנן אומר: משיצרפם בכבשן, ריש
לקיש אמר: משיצחצחן במים. - אמר ליה:
לסטאה בלסטיותיה ידע! - אמר ליה:
ומאי אהנת לי? התם רבי קרו לי, הכא
רבי קרו לי. אמר ליה: אהנאי לך
דאקרבינך תחת כנפי השכינה.

חלש דעתיה דרבייחנן, חלש ריש לקיש.

Consequently, Rabbi Yohanan's sister came to Rabbi Yohanan, weeping. She said to him: 'Act for my children's sake!' Rabbi Yohanan quoted her this verse: *Leave your fatherless children, I will keep them alive* (Jeremiah. 49:11). She retorted: 'Then act for the sake of preventing my widowhood!' Rabbi Yohanan responded, citing from the same verse: *And let your widows trust in me* (Jeremiah, 49:11).

Rabbi Simeon ben Lakish's soul departed, and Rabbi Yohanan grieved greatly for him. The Sages said: 'Who will go to ease Rabbi Yohanan's mind? They decided: 'Let Rabbi Eleazar ben Padat go, for he is of good standing.'

Rabbi Eleazar went and sat before Rabbi Yohanan. For every law that Rabbi Yohanan taught, Rabbi Eleazar would say to him: 'We have learned a source that supports you.' This angered Rabbi Yohanan: He said: 'Who are you, compared to Bar Lakisha? When I would say something, Bar Lakisha would raise twenty-four objections to what I taught. And I would give twenty-four answers to his questions. That is how my teaching would become clearer and more well-founded. But all you can say is, 'We have learned a source that supports you'! Tell me, don't I myself know that what I say is correct?'

In his great despair, Rabbi Yohanan went and rent his clothes, wept, and cried out: 'Where are you, Bar Lakisha? Where are you, Bar Lakisha?' And he cried out until he lost his mind. The Sages prayed for him and he died.

אתאי אחתיה קא בכיא, אמרה ליה: עשה בשביל בני! אמר לה: **העזבה יתמיך אני אחיה**. - עשה בשביל אלמנותי! - אמר לה: **וואלמנותיך עלי תבטחו**.

נח נפשיה דרבי שמעון בן לקיש, והוה קא מצטער רבי יוחנן בתריה טובא. אמרו רבנן: מאן ליזיל ליתביה לדעתיה - ניזיל רבי אלעזר בן פדת, דמחדדין שמעתתיה.

אזל יתיבקמיה, כל מילתא דהוה אמר רבי יוחנן אמר ליה: תניא דמסייעא לך. אמר: את כבר לקישא? בר לקישא, כי הוה אמינא מילתא - הוה מקשי לי עשרין וארבע קושייתא, ומפרקינא ליה עשרין וארבעה פרוקי, וממילא רווחא שמעתא. ואת אמרת תניא דמסייע לך, אטו לא ידענא דשפיר קאמינא?

הוה קא אזיל וקרע מאניה, וקא בכי ואמר: היכא את בר לקישא, היכא את בר לקישא, והוה קא צוח עד דשף דעתיה מיניה. בעו רבנן רחמי עליה ונח נפשיה.

2. Talmud Yerushalmi, Hagiga 77b, Talmud Bavli, Hagiga 15a-b

Rabbi Meir was seated in the house of study in Tiberias on Shabbat, expounding, while his teacher Elisha was passing through the marketplace astride his horse. People came by and told Rabbi Meir: Look, your teacher Elisha is here riding through the marketplace. Rabbi Meir interrupted his expounding and went out to him.

Some time later, Elisha ben Abuyah fell ill, and Rabbi Meir was told: Your master is ill. He went to visit him and said: Repent! Elisha asked: Having gone so far, will I be accepted? Rabbi Meir replied: Is it not written, "You allow a person to return, up to their being crushed" (Tehillim 90:3), up to the time that life is being crushed out of them?

In that instant, Elisha began to weep, and then he died. Rabbi Meir rejoiced in his heart, saying: 'My master, it would appear, departed in a state of repentance.'

However, after he was buried, fire came forth from heaven to burn his grave. They went and told Rabbi Meir: The grave of your master is on fire! Rabbi Meir went out, spread his cloak over the grave, and said to him: *Stay this night* (Ruth 3:13) -- in this world which is wholly night -- *and it shall be in the morning* (Ruth 3:13) -- the world-to-come, all of which is morning -- *if the 'One who is good' will redeem you* (Ruth 3:13) -- that is, the Holy One, who is good, of whom it is said, "The Lord is good to all and God's mercies are on all God's works" *But if God is not willing to redeem you, then I, Rabbi Meir, will redeem you: As the Lord lives, lie down until morning* (Ruth 3:13). The heavenly fire was then extinguished.

תלמוד ירושלמי, חגיגה עז.ב תלמוד בבלי, חגיגה טו.א-ב

לאחר ימים חלה אלישע, אתון ואמרו רבי מאיר הוה יתיב דרש בבית מדרשא דטיבריה עבר אלישע רביה רכיב על סוסיא ביום שובתא. אתון ואמרון ליה, הא רבך לבר. פסק ליה מן דרשה ונפק לגביה.

לרבי מאיר: הא רבך באיש. אזל בעי מבקרתיה ואשכחיה באיש, א"ל לית את חזר בד! א"ל ואין חזרין מתקבלין. א"ל: ולא כן כתיב, תִּשָּׁב אָנוּשׁ עַד דָּכָא (תהלים צ') עד דיכדוכה של נפש מקבלין.

באותה שעה בכה אלישע, ונפטר ומת. והיה רבי מאיר שמח בלבבו, ואומר: דומה שמתוך תשובה נפטר רבי.

מן דקברוניה, ירדה האש מן השמים ושרפה את קברו. אתון ואמרון לר"מ, הא קבריה דרבך! אייקד נפק בעי מבקרתיה ואשכחיה אייקד מה עבד נסב גולתיה ופרסיה עלוי, אמר: **ליני הלילה** (רות ג'), ליני בעולם הזה שדומה ללילה, **והיה בבקר** (רות ג'), זה העולם הבא שכולו בוקר. **אם יגאלך טוב יגאל** (רות ג'), זה הקב"ה שהוא טוב דכתיב ביה טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו. **ואם לא יחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי תי ה' שכבי עד הבקר** (רות ג'). ודמכת לה.

3. Talmud Baba Metzia 59b

On that day all objects which Rabbi Eliezer had declared clean were brought and burnt in fire. Then they took a vote and excommunicated him. Said they, 'Who shall go and inform him?' 'I will go,' answered Rabbi Akiva, 'lest an unsuitable person go and inform him, and thus destroy the whole world.' What did Rabbi Akiva do? He clothed himself in black garments and wrapped himself in black, and sat at a distance of four *amot* from him. "Akiva," said Rabbi Eliezer to him, 'why is this day different from all other days?' 'Master,' he replied, 'it appears to me that your companions have separated themselves from you.'

Thereupon he too rent his garments, took off his shoes, removed his seat and sat on the earth, whilst tears streamed from his eyes. The world was then smitten: a third of the olive crop, a third of the wheat, and a third of the barley crop. Some say, the dough in women's hands swelled up.

Great was the calamity that befell that day, for everything at which Rabbi Eliezer cast his eyes was burned up. Rabban Gamliel too was travelling in a ship, when a huge wave arose to drown him. 'It appears to me,' he reflected, 'that this is on account of none other than Rabbi Eliezer ben Hyrcanus.' Thereupon he arose and exclaimed, 'Master of the universe! You know full well that I have not acted for my honour, nor for the honour of my father's house, but for Your sake, so that strife may not multiply in Israel!' At that the raging sea subsided.

Ima Shalom was Rabbi Eliezer's wife, and sister of Rabban Gamliel. From the time of this incident onwards she did not permit him to say the petitionary prayers of *Tachanun*. Now a certain day happened to be New Moon, but she mistook a full month for a shorter one. Others say, a beggar came and stood at the door, and she took out some bread to him. On her return she found him prostrated in prayer. 'Get up!' she cried out to him, 'you've killed my brother!' At the very same instant, it was announced from the house of Rabban Gamliel that he had died. 'How do you know that my prayer led to his death?' Rabbi Eliezer asked her. 'I have this tradition from my father's house: All gates are locked, except the gates of wounded feelings.'

תלמוד בבלי, בבא מציעא נט.ב

אותו היום הביאו כל טהרות שטיהר רבי אליעזר ושרפום באש, ונמנו עליו וברכוהו. ואמרו: מי ילך ויודיעו? אמר להם רבי עקיבא: אני אלך, שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו, ונמצא מחריב את כל העולם כולו. מה עשה רבי עקיבא? לבש שחורים, ונתעטף שחורים, וישב לפניו בריחוק ארבע אמות. - אמר לו רבי אליעזר: עקיבא, מה יום מיומים? אמר לו: רבי, כמדומה לי שחבירים בדילים ממך.

אף הוא קרע בגדיו וחלץ מנעליו, ונשטט וישב על גבי קרקע. זלגו עיניו דמעות, לקה העולם שלישי בזיתים, ושליש בחטים, ושליש בשעורים. ויש אומרים: אף בצק שבידי אשה טפח.

אך גדול היה באותו היום, שבכל מקום שנתן בו עיניו רבי אליעזר נשרף. ואף רבן גמליאל היה בא בספינה, עמד עליו נחשול לטבעו. אמר: כמדומה לי שאין זה אלא בשביל רבי אליעזר בן הורקנוס. עמד על רגליו ואמר: רבונו של עולם, גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי, ולא לכבוד בית אבא עשיתי, אלא לכבודך, שלא ירבו מחלוקות בישראל. נח הים מזעפן.

אימא שלום שלום דביתהו דרבי אליעזר אחתיה דרבן גמליאל הואי. מההוא מעשה ואילך לא הוה שבקה ליה לרבי אליעזר למיפל על אפיה. ההוא יומא ריש ירחא הוה, ואיחלף לה בין מלא לחסר. איכא דאמרי: אתא עניא וקאי אבבא, אפיקא ליה ריפתא. אשכחתי דנפל על אנפיה, אמרה ליה: קום, קטלית לאחי. אדהכי נפק שיפורא מבית רבן גמליאל דשכיב. אמר לה: מנא ידעת? אמרה ליה: כך מקובלני מבית אבי. כל השערים ננעלים חוץ משערי אונאה.